Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 87.508 van 24 mei 2000

A. 66.039/VIII-296

In zake : **FRANCOIS** Evelyne,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean-Philippe BRUYERE, advocaat,
rue de Pitteurs 41
4020 Luik,

tegen :

de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Patrick HENRY,
Mr. Yvon HANNEQUART en Mr. Roger RASIR, advocaten,
place des Nations Unies 7
4020 Luik.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 20 oktober 1995 ingediende verzoekschrift, waarbij

Evelyne FRANCOIS de nietigverklaring vordert van :

"1. de beslissing waarvan zij de datum niet kent, om haar op 23 januari 1995 ingediende sollicitatie naar het wervingsambt van leraar zedenleer in het hoger onderwijs van het korte type niet in aanmerking te nemen;
2. de beslissing (waarvan zij evenmin de datum kent) die het gevolg is van de niet-rangschikking van verzoekster, zoals hierboven is aangegeven, en waarbij Mevrouw Anne PREUD'HOMME voor het jaar 1995-1996 tijdelijk wordt aangesteld in het ambt van leraar zedenleer aan het "Institut d'enseignement supérieur de la Communauté française de Liège", gelegen in de rue des Rivageois";

Gelet op arrest nr. 69.891 van 28 november 1997, waarbij de debatten worden heropend en het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat ermee belast wordt het onderzoek voort te zetten;

Gezien het aanvullend verslag van de heer ERNOTTE, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 11 januari 2000 waarbij de neerlegging van het dossier en het aanvullend verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van dat verslag aan de partijen en gezien de laatste aanvullende memories;

Gelet op de beschikking van 26 april 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 19 mei 2000;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. PEVEE, loco Mr. BRUYERE, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. VAN DAMME, loco Mr. HENRY, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer ERNOTTE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de toedracht van de zaak en de te onderzoeken problemen als volgt worden weergegeven in arrest nr. 69.891 van 28 november 1997 :

“ 1. Verzoekster is licentiate in de wijsbegeerte en letteren, groep klassieke filologie, en geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs. Op 4 september 1995 wordt zij benoemd in het ambt van leraar zedenleer in het hoger secundair onderwijs aan het koninklijk atheneum van Seraing naar rata van 19 uur per week.

2. Op 26 januari 1994 heeft zij gesolliciteerd naar de wervingsambten nr. 20 (leraar algemene vakken) en nr. 22 (leraar zedenleer) in het hoger onderwijs van het korte type voor het academiejaar 1994-1995; omdat

ze geen nieuws had gekregen van het gevolg dat gegeven was aan die sollicitatie, heeft ze bij het overheidsbestuur inlichtingen ingewonnen, waarop haar is medegedeeld dat ze niet in aanmerking zou komen omdat ze niet in het bezit was van het vereiste bekwaamheidsbewijs; ze heeft op 12 juli 1994 de Minister aangeschreven en hem omstandig uiteengezet om welke redenen ze meende dat haar sollicitatie naar het wervingsambt "ten volle gewettigd" was, en hem verzocht ervoor te zorgen dat haar sollicitatie in aanmerking zou worden genomen; ze heeft opnieuw haar standpunt uiteengezet in haar op 15 juli 1994 aan de Minister toegezonden brief.

3. Per brief van 6 oktober 1994 werd aan verzoekster medegedeeld dat ze tijdelijk was aangesteld in het ambt van leraar H.O.K.T. zedenleer voor 19 uur per week aan het "Institut d'enseignement supérieur de la Communauté française de Liège", ter vervanging van Mevrouw LEJEUNE; die aanstelling heeft plaatsgevonden bij wijze van afwijking, omdat er onvoldoende gegadigden voor het ambt waren; die vervanging nam een einde in juni 1995.

4. Naar aanleiding van de in het Belgisch Staatsblad van 10 januari 1995 bekendgemaakte oproep tot gegadigden, heeft verzoekster zich opnieuw aangemeld voor een aanstelling, voor het schooljaar 1995-1996, in de ambten nrs. 22 en 20; per brief van 24 april 1995 heeft ze de Minister verzocht haar in de rangschikking op te nemen en heeft ze erop gewezen dat die brief een aanmaning vormde om een uitspraak te doen, in de zin van artikel 14, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; per brief van 5 september 1995 heeft de raadsman van verzoekster de Minister herinnerd aan de inhoud van die correspondentie; op die laatste brief is geantwoord dat naar luid van artikel 10.3 van het besluit van de Executieve van 22 april 1969 betreffende de bekwaamheidsbewijzen vereist van de personeelsleden van de Franse Gemeenschap, als bekwaamheidsbewijs voor het ambt van leraar zedenleer in het hoger secundair onderwijs en in het hoger onderwijs van het korte type het diploma vereist is van geaggregeerde (moraalwetenschap) voor het hoger secundair onderwijs, maar dat aangezien dat diploma door geen enkele universiteit wordt uitgereikt, het overheidsbestuur de regelgeving als volgt heeft geïnterpreteerd :

" - voor het hoger secundair onderwijs : overwegende dat de vermelding "bij voorrang" betrekking heeft op het specifieke vakgebied "moraalwetenschap" en dat alle houders van een diploma van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs dan ook het vereiste bekwaamheidsbewijs bezitten,

- voor het hoger onderwijs waar de vermelding "bij voorrang" niet meer vereist is en aangezien het enige vereiste bekwaamheidsbewijs niet bestaat, zijn de volgende diploma's gelijkgesteld met het vereiste bekwaamheidsbewijs rekening houdend met de specifieke opleiding die de houders van het desbetreffende diploma hebben genoten :

* het diploma van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs in de wijsbegeerte en letteren (groep wijsbegeerte);

* het diploma van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs in de wijsbegeerte.

(...)".

Er is eveneens op gewezen "dat de commissie rechtspositieregeling voor het onderwijzend personeel van de Franse Gemeenschap binnenkort een wijziging in die zin van artikel 10.3 van het voormelde besluit van de Executieve van 22 april 1969 zal voorstellen".

5. Anne PREUD'HOMME, houdster van een diploma wijsbegeerte, heeft zich eveneens aangemeld voor de ambten van leraar algemene vakken (wijsbegeerte) en leraar zedenleer in het hoger onderwijs en voor het ambt van leraar zedenleer in het secundair onderwijs van de hogere graad. Ze werd tijdelijk aangesteld in het ambt van leraar wijsbegeerte in het "Institut des Rivageois" te Luik voor de periode van 1 september 1995 tot 30 juni 1996;

Overwegende dat de auditeur-rapporteur opmerkt dat verzoekster de nietigverklaring vordert van de aanstelling van een leraar wijsbegeerte die in de oproep tot gegadigden opgenomen is onder rubriek 20 terwijl zij zelf, in haar sollicitatiebrief, onder rubriek 20, uitsluitend de cursussen Latijn en Grieks heeft geambieerd en Anne PREUD'HOMME speciaal in rubriek 20 de cursus wijsbegeerte heeft geambieerd; dat hij hieruit afleidt dat verzoekster, aangezien ze niet het ambt van leraar wijsbegeerte heeft geambieerd, niet van het belang doet blijken dat vereist is om de nietigverklaring te vorderen van de aanstelling van Anne PREUD'HOMME tot lerares wijsbegeerte; dat hij eveneens opmerkt dat het in aanmerking nemen van de gegadigden en de eventuele weigering om hen te rangschikken voorbereidende handelingen zijn waartegen geen beroep kan worden ingesteld, en besluit tot de niet-ontvankelijkheid van het beroep in zijn geheel;

Overwegende dat de rangschikking van de gegadigden en de eventuele weigering om hen te rangschikken interlocutoire handelingen kunnen zijn waartegen beroep kan worden ingesteld wanneer ze, zoals in casu, verhinderen dat voldoening wordt geschonken aan de gegadigde; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat wat betreft het belang bij de nietigverklaring van de aanstelling van Anne PREUD'HOMME, de exceptie verband houdt met de grond van de zaak zelf; dat het raadzaam is de debatten te heropenen om het onderzoek van de zaak te kunnen voortzetten";

Overwegende, wat de eerste bestreden handeling betreft, dat de verwerende partij betoogt dat die handeling een loutere bevestiging is van de in 1994 genomen beslissing waarbij de aanvraag van verzoekster om haar op te nemen in de rangschikking met het oog op een aanstelling voor het academiejaar 1994-1995 wordt afgewezen om reden dat zij niet voldeed aan de daartoe gestelde voorwaarden;

Overwegende dat uit de artikelen 21 en 24 van het statuut van 22 maart 1969 en uit artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 juli 1969 tot vaststelling van de regels voor de rangschikking van de kandidaten voor een tijdelijke aanstelling in het rijksonderwijs volgt dat de beslissingen waarbij aanvaard of geweigerd wordt om kandidaten in de rangschikking op te nemen, net zoals de oproep tot de gegadigden waarvan ze het gevolg zijn, slechts gelden voor een welbepaald academiejaar; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende, wat de tweede bestreden handeling betreft, dat de verwerende partij aanvoert dat tot de aanstelling van Anne PREUD'HOMME besloten is op 30 mei 1995 en dat die beslissing onmiddellijk overgezonden is aan het "Institut d'enseignement supérieur de la Communauté française" te Luik, waar zowel verzoekster als de begunstigde van de bestreden handeling aangesteld waren; dat de verwerende partij daaruit afleidt dat verzoekster reeds in juni 1995 van die beslissing kennis moet hebben gekregen; dat de verwerende partij in haar laatste memorie het bewijs daarvan ziet in de brief die de advocaat van verzoekster op 5 september 1995 aan de Minister-Presidente heeft gericht en waarin hij schrijft dat "het (zijn cliënte) ter ore is gekomen dat een persoon met minder ervaring aangesteld zou zijn als leraar zedenleer in Rivageois", terwijl het instituut tijdens de schoolvakantie gesloten is tot het begin van het nieuwe academiejaar, medio september;

Overwegende dat niet uit het administratief dossier blijkt dat in de onderwijsinstelling aan de aanstelling van Anne PREUD'HOMME zoveel ruchtbaarheid zou zijn gegeven dat verzoekster door haar geregeld bezoek aan de leraarskamer of door haar deelname aan klassenraden noodzakelijkerwijze weet moest krijgen van de omstreden aanstelling; dat uit de bewoordingen van de brief van de advocaat van verzoekster niet kan worden opgemaakt of zij meer dan zestig dagen voor het instellen van haar beroep terdege op de hoogte was van die handeling; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat verzoekster een enig middel ontleent aan schending van de artikelen 24 en 30 van het statuut van 22 maart 1969, van artikel 10.3 van het koninklijk besluit van 22 april 1969 betreffende de bekwaamheidsbewijzen vereist van de leden van het onderwijzend personeel en van de artikelen 1, 2 en 3 van het koninklijk besluit van 22 juli 1969 tot vaststelling van de regels voor de rangschikking van de kandidaten voor een tijdelijke aanstelling in het rijksonderwijs; dat zij in een eerste onderdeel aanvoert dat het diploma van geaggregeerde in de moraalwetenschap, dat het bekwaamheidsbewijs is dat vereist is voor ambt nr. 22, leraar zedenleer in het hoger onderwijs, door geen enkele onderwijsinstelling wordt uitgereikt en dat er geen grond is om als principe te hanteren dat alleen de geaggregeerden voor het hoger secundair onderwijs in de wijsbegeerte of in de wijsbegeerte en letteren, optie wijsbegeerte, over het vereiste bekwaamheidsbewijs beschikken; dat zij in een tweede onderdeel betoogt dat als

ze in de rangschikking zou zijn opgenomen, zij vóór Anne PREUD'HOMME had moeten staan, gelet op haar aantal kandidaturen;

Overwegende dat de verwerende partij voornamelijk onder verwijzing naar het arrest DE SMET, nr. 21.038 van 17 maart 1981, antwoordt dat degene die een benoeming als leraar zedenleer in het hoger onderwijs van het korte type ambieert ofwel een diploma wijsbegeerte moet bezitten ofwel moet verzoeken om een afwijking op grond van artikel 17, § 4, tweede lid, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs; dat de verwerende partij, aangezien verzoekster aan geen van die beide voorwaarden voldoet, besluit dat het eerste onderdeel van het middel ongegrond is en dat het tweede onderdeel ervan bij wijze van gevolg moet worden afgewezen; dat de verwerende partij in haar laatste memorie stelt dat verzoekster volgens bijlage 1 bij het decreet van 8 februari 1999 betreffende de ambten en bekwaamheidsbewijzen van de leden van het onderwijzend personeel in de Hogescholen ingericht of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap niet beschikt over het vereiste bekwaamheidsbewijs om lessen zedenleer te geven, aangezien zij geen diploma van licentiate in de wijsbegeerte of een diploma van licentiate lekenmoraalwerk bezit;

Overwegende dat de wettigheid van de bestreden handelingen behoort te worden nagegaan op het ogenblik waarop ze zijn uitgevaardigd; dat de verwijzing naar het decreet van 8 februari 1999 irrelevant is; dat krachtens artikel 10.3 van het voormelde besluit van 22 april 1969, waarnaar verwezen wordt in artikel 17, § 4, eerste lid, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, het vereiste bekwaamheidsbewijs voor het ambt van leraar zedenleer het diploma van geaggregeerde in de moraalwetenschap voor het hoger secundair onderwijs is, dat door geen enkele universiteit werd uitgereikt, zodat niemand kon voldoen aan het reglementaire voorschrift om het vak zedenleer te kunnen geven in het hoger onderwijs van het korte type; dat het in die omstandigheid aan de verwerende partij stond om artikel 17, § 4, tweede lid, van de wet van 7 juli 1970 uit te voeren, welke bepaling, vóór de wijziging ervan bij het decreet van 24 juli 1997, voorschreef dat "bij gebrek aan kandidaten in het bezit van de vereiste bekwaamheidsbewijzen, (...) afwijking toegestaan (kan) worden, voor individuele gevallen, bij ministerieel besluit, op gemotiveerd advies van de Vaste Raad, en in afwachting dat deze samengesteld wordt, op advies van het Vast Bureau van de Hoge Raad van het Technisch Onderwijs"; dat de verwerende partij de sollicitatie van verzoekster heeft afgewezen zonder eerst de procedure te volgen die

het mogelijk moest maken vast te stellen of zij krachtens artikel 17, § 4, tweede lid, van de wet van 7 juli 1970 een afwijking kon genieten van het vereiste inzake het bekwaamheidsbewijs dat voorgeschreven was bij artikel 10.3 van het besluit van 22 april 1969; dat het middel gegrond is voorzover het ontleend is aan schending van die bepaling;

Overwegende, voor het overige, dat de verwerende partij met het oog op het verlenen van de omstreden aanstelling geen rangschikking heeft opgemaakt van de kandidaten voor het ambt van leraar algemene vakken - specialiteit wijsbegeerte, maar een rangschikking met als benaming "leraar zedenleer - leraar wijsbegeerte"; dat daaruit volgt dat de aan Anne PREUD'HOMME verleende lesuren verbonden zijn aan ambt nr. 22, leraar zedenleer; dat voor de stelling dat de houders van het diploma van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs in de wijsbegeerte en letteren, groep wijsbegeerte, of van het diploma van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs in de wijsbegeerte voldoen aan het vereiste inzake het bekwaamheidsbewijs vervat in het voormelde artikel 10.3 geen grond te vinden is in enige wets- of verordeningsbepaling; dat de verwijzing naar het voormelde arrest DE SMET, dat betrekking heeft op de toekenning van een betrekking van tijdelijk docent wijsbegeerte in het hoger onderwijs van het lange type, irrelevant is; dat de verwerende partij artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 juli 1969 heeft geschonden door de sollicitatie te aanvaarden van Anne PREUD'HOMME, die net zo min als verzoekster voldeed aan de voorwaarde gesteld in artikel 10.3 van het besluit van 22 april 1969 en de afwijking bepaald in de wet van 7 juli 1970 niet genoot; dat het middel ook in dit opzicht gegrond is,

B E S L U I T :

<u>Artikel 1</u>.

Vernietigd worden :

1. de op 23 januari 1995 genomen beslissing om de sollicitatie van Evelyne FRANCOIS naar het wervingsambt van leraar zedenleer in het hoger onderwijs van het korte type niet in aanmerking te nemen;
2. de beslissing die het gevolg is van de niet-rangschikking van verzoekster, en waarbij Anne PREUD'HOMME voor het jaar 1995-1996 tijdelijk wordt

aangesteld in het ambt van leraar zedenleer aan het "Institut d'enseignement supérieur de la Communauté française de Liège", gelegen in de rue des Rivageois.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op vierentwintig mei tweeduizend, door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Cl. HONDERMARCQ. **J.-Cl. GEUS.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOöRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**